

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

me`ulefet sapirim

algazi, šelomo ben avraham

Konstantinopel, 1660

סירמאמ

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11723](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11723)

קונטרסים קראתיו קילורית לעיני מקצת מאמרי עיני
יעקב נשמטו לעת צאת ספר תאוה
לעינים וזה החלי בסדר:

א ברכות

סי' י"ג מאי ולחושבי שמו אפי' חשב אדם לעשות מצוה וכו'
קט"ה דכתר דילפיכין בקדוסיין דמחשבה רעה אין ה"כ מחשבה
למעשה מדכתיב און חס ראיתיו וכו' מיכה תיפוק לן למחשבה טובה יטא
ה' דא"כ מאי ק"מל דוד השתא מחשבה טובה לא יטמע ס"ף ע"ג דק"לן מרוב
מדם טובה. ואמאג אנטריך כמי בפרק דקדוסיין למילף מחשבה טובה
מאז דכדברו וליילף כולה מילתא מאון אס ראיתי. ואפשר לומר כפי תירוצא
דעולא דמוקי סתם בקדוסיין קרא דפרי מחשבותם בעובר וכו' והובא שם
צ"ע סי' כ"ו אס כן לדידים ליכא חיובין בין מחשבה שעשתה פירות ללא עשתה
דאפי' עשתה פירות לא מנרשא א"כ להכי אנטריך ולחושבי שמו ל"מי דנא מחשבה
טובה אפילו לא עשתה פירות סכאכא ולא עשתה מצוה למעשה דאוי"ה
דכתיב און אס ראיתי לא יטמע ה' ה"א חד דרנא מסקיין מרי לא מסקיין
ואמריין במחשבה רעה אפי' בא לפועל לא מנטרף הא במחשבה טובה אס בא
לפועל דווקא מנטרפה. אי כמי"ל דאנטריך סעיר ולחושבי שמו למימר
דמחשבה ככתבת בספר כמי ולא תימא דווקא כל מעשיך כפועל ככתבין.

ב סי' כ"ב

קריא גולן סכאמר גולת הע"ה. שמעתי בוס פ"ין כאס לדור
הרב המקובל כמה"ר ברוך גרסון זל דדיוקן דה"לל דל"ה פני או גולת פכו
אחר ת"ו הסמיכו' לא תבא ה"א לכך דרשו דגורעין אות ס"א מתחלת תיבת
הפני ומוסיפין אותה בסוף התיבה וכאלו כתוב גולת פני פניית שלום.
סי' מ"ד חטאים כתיב ופרש' זל קרו ביה חוטאים שיכלם יבהר בנפ' כמבט
דביס ויכה מתפרש אכלי עם מ"ש הכותב ששמע פי חטאים פפזים יתפרש
כמו חוטאים והכקודה יפרים בישהם זה הוקשה לרש"י דהכי אחר חטאים
כתיב וכהי דהכתיבה חטאים ויהו סקוד מורם שהוא מלסון חוטאים וא"כ ה"ל
כאל קריין חוטאים בפירוש ותירן קרי ביה חוטאים פי' אפי' תימא דקריין
ביה חוטאים כפי הכקודה מכל מקום אית לן לקיומי אקרה ומסורת ואמריין
דכתיבה שתיא חטאים גלי לן דכפרש יתמו חוטאים סקרא על פי סקוד

דאין I I א א .

דאין פירושו בראשית לבראשית ופאן החוטאים כלומר ציומו אלף פ' יתא
אלהות עוד סוטים ולא יצמו עוד סוטים ע' סיכלה יכסר המדיחם וכל
סחטאויצמו תפוצה ואקייאוכן כוס סוטים דכמיכס וחוטאים דנקוד .
ד' סס ס' קכ' אחר דכס לא סיכרו עלמא אלף לנדויקים גמורים ולרשעים
גמורים ואמר דכס לא ככרא העולם וכו' . סנו תרו מיארו כחדא סתמרו
וכלל חדא סיא וסוי פירושא וכן כראש אלסון דס' אל .

ד' ס' ק' כי בואת סאמרא מוכס להכין מ' רס' אל לעיל ס' כ' א' כ' דס'
כטציל ות סיכרא וס . פי' ק' דסוכי קאמר כל העולם לא ככרא לא
כטציל הנדיק דסא קאמר איככא סכא סנכראו העולמות כטציל הנדיקים ואף
כטציל הרשעים ותירץ דלעולם סמר סרנה סק'ה לכראו העולמות כך סכאס
יש לרשעים כמו לנדויקים אצל לעיל סוכי קאמר מפיכרא לא ככרנה סק'ה
לכראו עולם אלף כדו סנכלל העולם וכרא הנדיק .

ד' ס' ק' ומו סכנו דחמו וסא'ר סוי אסח מורפת וכו' . פיין כטאס
לעינים כמקומו וכ'ו אחרון ופ' תוציע כטמס שלמה . ויר' דסוכי פרוץ
כמו דשכית בתוך מ' מוטע דסא אחרת" לא מהניא תפלה לכעל סעכע ס'כ'
אף בתוך מ' מוקטו דמיכנו לכעל סעכע דאיס הוריש תפלה דוק .

ד' ס' ק' ומו סכנו דחמו וסא'ר סוי אסח מורפת וכו' . פיין כטאס
לעינים כמקומו וכ'ו אחרון ופ' תוציע כטמס שלמה . ויר' דסוכי פרוץ
כמו דשכית בתוך מ' מוטע דסא אחרת" לא מהניא תפלה לכעל סעכע ס'כ'
אף בתוך מ' מוקטו דמיכנו לכעל סעכע דאיס הוריש תפלה דוק .

ד' ס' ק' ומו סכנו דחמו וסא'ר סוי אסח מורפת וכו' . פיין כטאס
לעינים כמקומו וכ'ו אחרון ופ' תוציע כטמס שלמה . ויר' דסוכי פרוץ
כמו דשכית בתוך מ' מוטע דסא אחרת" לא מהניא תפלה לכעל סעכע ס'כ'
אף בתוך מ' מוקטו דמיכנו לכעל סעכע דאיס הוריש תפלה דוק .

אם הוציאו מניהם צבת א' נשא לא ירפ' ו' נפולמי סו' ל"א וסבינו
 פארו משה ססדוהו באשת איש' חלילה לעם ה' ערספ לתאור כוז רכן של
 נביאים דאפילו כדודיה לא אופעבל' יר' עם מ" רכי יחנן פרק דמושה כל
 מי שיש בו גמות קרוח לאוף ככסל בא"א ואם כן פרקים טביהראל לפי טריו
 למטה טבעם עמם וסדחיק אהלו מהם כנבלי מי' קל"ג ודבר ה' אל משה
 פנים אל פנים יאמרו סרב ככעם זהו מהשדחו למטה שמה סהלך הרחק חן
 סמוכה הויה לגמות חסו שלל להיות עמם ובוה השדחו טלסוף מי שיש לו
 גמות קרוח יכסל בא"א ואם כנבלי סכל א' קכ"א לאשמו פי' שהים אוצר לה אל
 חסתי עם משה שהיו חסדים איתו סמנד גמות דומ יכסל בא"א סו' .

א' יר' עם מ" כמסקהדרין ואל' אשפ רעמו לא טמא סלל ירד לאומכות חכרו
 והו שהיו חסדים למטה שמה ססדחיק כדוד הים כדו סכל סעפ סכנוחה
 תחול תליו ולא על שר חברים נבאי שאם הים כוניהם הים סורה גס עליהם
 כי באמצעות סאוכן תחול על הכלתי סוכן וזהו ססדוהו בא"א סמנד הרח ס
 כדוד לילין כמדכר ס" סכונתו לרדפ' לאומכות חכרו הכביאים אל סכרית סהס
 חלק נכואשפ שהים ירד להם באמצעותו כשפיה אכלם .

ז שבת סו' ו' תוס' חדא מטה הואי ופלטי בן ליט וכו' עד אז סמא סכר
 כסאל' . לא ירעתי למה כתבו סמא דעדאי הכו הוי דאי סכר
 כד' שהיתה מקודשת היכי אמריכון התם חקפו של כפו פנוותו של פלטי דמה
 לרעו שאף שהיתה פנויה לא כגע כס' אפאר כפלטי דלכך ל"א כנעה שהיתה
 אדשת ואפילו דפלטי כמה לילות אין לחוס כיון דא"א מהאי טעמא קרי
 כסקפו של יוסף עכותו של כפ' מסוס דגבי יוסף א"א הווס אע"ג דהתם כתיב
 כדברה אל יוסף יום יום .

ח סס טו' ו' וכשאער וכור לאברהם כככה . כ"ע סכ"ל דמשוס דסוו מתוס
 והוא חי גרים דלמא מסוס דהוו תלת .

דבר אחר וכו' עד כיוון ששאל אל' תשכ פכי משיחך . קשם סכ"ל דכסביל דהווה
 מת כעכס דלמא מסוס ססכטיסו סק"כ להעשות עמו אות בומן סלמה
 י"ל דאדרבה עשוס קיח גופה אי לא עדושי דדיקוס המתים מהחיים אציקרת
 דדונס פירכא למה לא עשה האות עם דוד כחיון כמססאל ודוס' .

ט עירובין סו' ד' והכס עלה זית אחרס יוכה' יר' דדיוק דאי מלח
 ערף כפסטה מלסון טירפא קשיא רישא אסיפא אחרת טרו

גלא טרפס לטון זכר וסדר כתיב בענה ולא כפיו לכך תירץ דלפולס יונת לטון
פקנה ועלת טרף הוא שם דבר לטון מיוון ואלו בקוד טרף כתיב וזה שאמר רש"י
אל באמר פיה

שם סי' י' ת"ר בת כהן לישראל אין וזוגם עולה יפה • יש מקשים דכיוון
דמונא בגזר מפת היבירה אפשר דאם ישראל לא ישא בת כהן כאנד זוגו
אל דאין גזרין צ"ל של מעלה אלא על דבר הראוי דבי דינא דרקייעא בעין
דארעא וא"כ מעולם אין גזרין בת כהן לישראל ואע"ג דגזרין דנדי' ישא רשעם
מש שאינו ראוי לא קשיא דשאני התם דכעת הגור לא גודע רשע וזכות בדכתב
רש"י אל פ"ק דמוטא אכל בת כהן כודע בעת היבירה • ואינו יודע על זמם
שמכו קנת לישא בת כהן ולא ידע הכוסא כי נכפשו הוא דנברא רבא כהן
יפודה אמר הכא דחלש על דכתיב כהנא ורב כהנא אמר קו לאו דכסיכא
כהנתא לא גלאי • ואין לתרץ דזה דאביר לישא בת כהן הוה כוון דהאזכור
חסיו מאזכור אל הקבלה וסיו יודעים איש מפי איש מי כהן אבל אין כוון הוה
לא דהיינו דא"כ כוון האמוראים כמי מי הוה ידעי דהאזכור פי' וחסין אטו
אין מי ידעין מהיכא אחיבן ללמא מנשים קניין עמו •

שם סי' י"ב מאי דכתיב ארך אפים ולא כתב ארך אף • נ"ע דכפי אה
שסכמו רש"י ופסום אל דאפים הוא לטון פנים ולא לטון כעס אס כן
מהיכא דיוק בדיוקס ורשעים דלמא כולה בנדיקו' מיירי שמארוך להם פנו חבוון
ולרשעים אכ"ל גב"ק דידע ום מאאי דנרמיון כחלק אמר ה"ב למשה ארך אפי
לבדיקום ולרשעים קשה דא"כ לוכח מילתיה משום סכך קבל לא מכח דל
כתיב אף דהיכי מנו למכתביה ביוון שאיכו לטון אף ומה אל לטון פנים ומ
דאי מכח ריבוי לטון אפים דלא כתיב אף איכא לאו כחמי בדיוקס ורשעים אס כן
היכי טעמי משה וסבר ארך אפים לבדיקום כלכד וס"ל למודק
דלרשעים כנוי •

יב פסחים סי' כ"ד והאמר ר' כנאה וכו' ואמר רבי אלעזר • הא דהונרך
לאתויי דר' אלעזר משום דלא תדחה למי דהא דרכי בנאה כדוהא
היא מנד ססברא דמשמע דהנהגה הוי עיבותא לרשעים שעל ידו מתבקיים
ללכת ל"ג והוא להא כמעשה וכמנרך כסף לכך הניח לדרבי אלעזר דאודי
יש אדקאמר בלסון אע"פ כן כלומר משום העונש בעצמו אין כתוב ביומו כי
טוב ולפי סוף הטוב לבא שמתבקיים בהנהגה חזר וכללה •

ויבא פי"ט מכות ומחץ תצפנו אמר ר"ל כל ת"ח שאין תוכו ככרו אינו
 ת"ח באן הבן שואל דכיוון דמארון יליף התם הוי אפכא בתוכו
 ויבא פי"ט מכות ומחץ מצופה זהב ואין פירוש מכות ומחץ תוכו וכרו רק שמכ' גדלו
 מצופה זהב מנד פניו ומנד חוץ אבל תוכו עץ כך ת"ח אימא דיוכל להיות
 ויבא פי"ט מכות ויר' לומר ענין בכון דאיכא תרי ג' וכו' אין תוכו ככרו חדא כי
 ככרו לפנים מראה כעם לעם להדריכס בדרך ישרה שדל'ו מלפניו ותוכו רנוף
 ויבא פי"ט מכות לת"ח דומה לארון כי אכחון מכל גדלו כחפה בזהב שהו
 תכת חסוב מטיל איזה כפני העם שהו חסוב שיכבדוהו ותוכו החויף
 כחמו מתהלך בתומו לאחור בשפלות ארון עץ דבר שכל ופחות ויס מין אחר
 אין תוכו ככרו דכרו מראה שפלות ותוכו חסור גאון זה אקור שאינו דומה
 לארון והבן

שם פי"ט אורים שמאורים דבריהם ופרטי' אל מפרטים דבריהם . וק"ק
 דלקמן בד"ה לא ביחנו כתב לא פירשו להם משמע דפעמים אין מפרטים
 במאי דקסיא חו אורים גופיהו כגבית בנימן מעיקרא מאי סבור שנת
 חו ולכפוף מאי סבור שפירשו לכך כל דרשו אל קינר לסוכה באן וסמך על
 פי"ד ד' דשכונות ואל הם לא שאלו והכא כמו סבר לפרש סכו דפירוש מאמר
 לא בחנו אלת הם קאו אורים הכשאלים ואסאלים והא בהא תלוי כי לפי
 שאלים לא פירשו גם האורים לא פירשו אבל בימן שהשאלים מפרטים דבריהם
 גם האורים מאירים כלו' מפרטים דבריהם .
 בעד קטן דרוש על הזוגים פי"ז ואל אל ז' . ויבא פי"ט מכות ומחץ
 וק"ק . וק"ק התוספות פי"ה ל' אמאי לא שמי באן בזוג שני . ויראה
 עם מאי דאיכא לפיכך דתרי זמני בת קול למ"ל חד דקודם היצירה וחד
 אמר הכא דאכריוון בכל יום ודוחק לומר דרב ושמיאל פליגי אימת הוי ק"ב
 ויראה דכיוון דמשניכין בפ"ק דסוטה הא בזוג א' הא בזוג שני דהוי לשו
 שנים בהכי ניסא כריכות השעי קולות על זוג ראשון שלא כודע רשע וזכות
 חיון קודם היצירה ועל זוג שני שהו לפי מעשו מכריוון קודם ככל זמ
 שג' אלים סודת רשעים וזכותם לעת מנא הניסואין סנייס לפגי פריך
 דלשמואל הא דאמרת מותר לארס מה כפסך אי מוירי בזוג . ו' אפשר דכ
 איכס בטלס ואי בזוג שני הא שמואל גופים הוא דאמר דכת קול עגא בכל
 עוס על זה ומיין שם פ"ק דמוטה עוד מוס שאכתוב

ומה שכתב בלשון הקודם בא כ"ב ב"ג פעמים בא וכו' כלו' דאולי מילי
 הוא שכתבתי ולא בעי למי' דיד כל אדם שום לקרות בחלה חומרים אם כן ס' לא דמאי
 לא ידעתי וכתבתי כמי לא פחות ולא יותר קאי אכל מילתא ומילתא שחומר וק"פ שהקודם
 ש גורם לא לא יקראו לא פחות ולא יותר וכן הקודם ב"ב לא פחות ולא יותר וקטוא
 ש אם יבוצל הקודם בא לא שייך למתכוין ולא יותר דהא כל יד בשלישיו בפרים מקדמיין
 דו האם שום הכניסה דהוי י"ג וכן בחלוקת פעמים בא לא שייך למתכוין לא פחות דכל
 שכת עיירות גדולות מקדמיין ליום הכניסה דהוי י"ב וחל' אסר שכתב מקדמיין
 עי רחמי עניייה דהוי ז"א • וכן בחלוקת פעמים ב"טו שהם הרבין המוקפין סיכוי
 גלי מה שהי תמי עלייהו לא פחות דכל יד פרב שכת קורים צו כיום דהיינו יד מכח זס
 שתיס דאין ברע רש' זל לפרט דאף קב"א וב"ב וכו' דתמי רש"א סיכוי מילי מילי פעמים
 און אין מזה ופעמים בזה דכל מהא הוויא סד חלוקא אפילו הכי מאמר לא פחות ולא
 ואפס' לומר לא קאי אכל חלוקא אלא פלגיין לים לנדדיון לא פחות קאי אכלוקא בא
 ולא יותר אכלוקא ב"טו ו"קל •

שם מי' כ"ה מוספות דאי ס' דיעסק קרי וכו' תימה והכתיב הקרא שמו' ס'
 יענו או ח כמי ומתרגמיין ופלה וכלי וחוז' ממה שכתבתי כס' תאום לפיכך יס' ל
 עכית דהא דידהו אדירדו דבריהו כתבו ופלה וכלי דכדאם דסכרי דאין פירוש ויקרא
 אכשים ש"טו והדר פתכו ואל דהתם קרא שמו וכו' • פו ב"ע דלמא סוכרו המוספות
 לשוכה ואלמות תעייסתם מכח דמתרגמיין ופלה וכלי הוכח דוסים ויקרא כפשוטו
 כוונתו ואלו קרא קרא דהא חויין ויקרא שמו ה' כמי דמשס קרא לש"פ או למונה כך
 הוספה וק"פ לא כתיב ויקרא משס שכא כמי כמי אפי"ן דלא כתיב • ויקרא יעקב
 פ"ר י"ג וכו' דהתם כמי יפרט כדמכא דס"כ קרא שמו של פ"ר ה' כמי ד"סו אין
 מד ש"ס י"ג כריך כס' אחרים שהיא בעל סנס • ואל דאי לאו מאי דמתרגמיין ופלה
 איכא למי' דהתם כמי כוון דלא כתיב ויקרא משס ס"א דכ"ה קרא למשס
 וון הוי כמי שמוס דלעתידין בדוקים סיקראו על סס ס' ככאקראו כמי אינו בלשון כס'
 הדריין דמו' לא דק בלשון גדולם ואל עמים ארים כמי סס' כס' מתפאר ומתגדל בפולס
 על ד"ל וי

קודם הי' חגיגת מי' י"ג ת"ר' דברים נאמרן בשמים • ק"ק דמסוכ' כשלא כיש
 דמאיכא במי חסלבים כקומס וקופס מדברים בלשון סקדס •
 כוור דסכר דאין מדברים בלשון סקדס דא"כ נאגלס דפרק' עלי' יחוסע פ"ס
 ואל לא פ"ס דמאיכא במי חסלבים כקומס וקופס מדברים בלשון סקדס •
 פ"י סוס כ

כד

בבא ה' ופדר למפרך ודלמא משקרו ומאי קוטיא אם השד איכו מדבר לשון הקדש
 משם הכין יהושע היותו מלאך אף בלא הזכרת השם - ואין לומר דסבר
 כמי דאין מלאך בקומה זקופה דא"כ היכי פסקינן בעלמא סתמא אכור לאדם
 שיתן שלום לחכרו כלילא וליפלוג ולימני אם רואהו בקומה זקופה יסא שלמא
 דבא עליה - ושמא לא נחית התנא למנות שלא הדברים שיש במלאכים ולא
 באלים אבל קומה זקופה ולשון הקדש דאיתיה נמי באלים לא חשיב -
 י"ג סוכה סי' ל"ד אף הוא ראש גלגלת א' ופרטי' זל סכיר בו שהיה רוכס -
 כ"ע זאת הסברה מאיוו סבה אם היה מכירו מחיים מאי רבותיה
 שאמר לה כך ומי בא ידע שמדותיו מדה במדה ואם מ"ש שהכירו היה מפאת מה
 שאירע לגלגלת שנתקמטין סכיר כמה בדוקים בטבעים בים וכמה רשעים
 ביבולים -

ויראה במאי דאיכא לאידך דסגי דלתני שנפה מאי על פני המים מכתוב
 מפרש שבה התנא להגיד חכמתו שהשיג שהיה רוכס ולא בדיוק לפי
 מלכד שהיתה בגלגלת כפה אף זו כגוד קליה שאפילו אי הווה בר אמוראס הולך
 בשם קהרוב להשיגה כדי לקורא סיי היתה בורחת מיד האדם והולכת על
 פני המים ללא לה על שהנפת אחרים ולא יתנו לקבורה כגוד
 גם עליך -

ב למעלת הרולב דגמ' פ' לולב הנזול מ"ט לא מברכינן אלא על כשילב
 לולב הואיל ונכוס מכלן ולגבהיה לאתרוג ולברוך - ק"ק דהאי ושמא
 דהואיל ונכוס מכלן ה"מ למי לעיל לענין מ"ט לולב בראין - תו ק"ק כדאמר
 ולגבהיה לאתרוג וסוס סיגביהו נכוס שיפורו - תו ק"ק כדאמר
 בדי' כמיכו נכוס מכלן משלשתן ע"כ - וחמאי לא כתבו זה לעיל בשם הו'
 ונכוס מכלן - והדבר ברור דלעיל סבר המקטן דהנכוס היה כחש שאם
 אונגדים הלולב שיעלה שפלו על שהדם והתערבה אם כן מכלן דקאמר לו
 פסלסטן קאמר אלא משתייהן ומלת מכלן חוזר מכל הנאגדים ולהכי פרוק
 ולגבהיה לאתרוג ולברוך פ"י כיוון דאין הנכוסה מנד ענמו רק מנד שחיינו
 חכמים כן אם כן התייכה שגובה מכל הנאגדים אבל לגבהיה לאתרוג שהו'
 כפכי שבמו נברוך פ"ג עליו שיברך על הלולב כפכי שבמו אש כל הנאגדים
 ועל האתרוג כפכי שבמו סו היתה כוונת קוטיא ומעיקרא כשהקטס מ"ט
 מברכינן על כשילב לולב פי וברך על סחיהן דאין לפרש דמקשה דח"ע אינו

חייוב

חייב סדרה אלא על הלולב ויתקנו שיוכל לכתוב אש ירצה על תאמרונ שאם זו
 היתה כוונת קושייתו אמאי לא שכי מסוס דלולב תלת מצות וסבא חליא כדירוב
 טעמא למה לולב בימין מסוס כך ומשכי הואיל ובמינו גבוה וכו' ויכנו דברי
 התוספות דמקשים דלא הוה נריך לומר הואיל ובמינו גם לא יפרט גבוה כדסבר
 מפיקרא שתקנו חכמים שגבוהים הלולב על שלשתן אלא הילל הואיל וכשעור
 עבמו גבוה.

בא יבמות סי' יא משלו הוסיפו לו וכתבו התוספות והא דאמר בחגיגה
 וכו' . הא דלא קשיא להו כרישא דקתני זכס משלימין וכו'
 הוסיפה ליכא וסאמר בחגיגה מוסיפנא ליה וברכוף אהבה כתבתי על זה .
 וכעת כ"ל פשוט מאד דבמשא ליכא פירכא דאיכא למי' דבי קאמר התם דאיכא
 הוסיפה היינו דאיכא תרתי טובה אדם פי' שהוא נדיק וגם הוא נורכא מרכבן
 דהק התם נורכא מרכבן דעבר אמיליה ונריותא דקאמר הכא משלימין ולת
 הוסיפה אליא לפרושי קרא דמיירי בסתם כל אדם דלאו כולי עלמא גמירי לכך
 קטנו בסיפא דדחיק לשנוי . עליו חוקיהו דמילכו נדיק ות"כ ~~מוסיפנא~~
 לא מוקי והוסיפתי כפשוטו לק' משלו הוסיפו לו ודוק .

בב הוסיף דרוש על הזווגים סי' א' וסאמר רב יהודה מ' יום קודם יצירת
 הוולד . ג"ע דכיון דכ"מ איכא מימרא אחרת וזל אמר רב יאודה אפר
 שמואל בכל יום בת קול יוצא ואו' בת פלוני לפ' דלמא ר' יוחנן סבא פליג ארבי
 דסמואל דהבת קול אינו קודם יצירת הוולד רק אחר סבתו וזוהי ככל
 ואל' לתרץ דהסתבא' סאואל ורב לא
 קודם יצירת הוולד בת קול יוצאת א' דמוסיף שמואל לומר דמלבד
 חכ הקדום לעת מנא הוונ' מברח עליו הבת קול דתרתוי ב"ק למ"ל .
 אפר לומר דרב וסמואל לא פליגי ומר אמר חדא ומר חדא ויוכן עס מוס שאמר
 התוספות פ' כ' דמכהדרין כ"ה מ' יום וזל ומ"א מוסיף תפלה לסופצס לוכר
 כי קאמר רב מ' יום קודם היצירה מכרוין היינו על פי סענע סגנור שטפת
 לוכי תהיה נקבה אבל אם אירע שאיר' סגנור הוונ' הוס בא' אבי הבת והתפלל
 זכה לוכר שזה מין תלוי בידו סמי' רק בבחירת סאדם לקתפלל אז כנר
 על מפלוני האמת' הוה ווונ' הקדום א"כ לעת סנסואן דקיישים לגזור על
 הוה אונ אחר על וס אמר שמואל ככל בת קול יוצאת על' הוונ' הקדומים
 וכו' תימא סוף סוף מאי פריך סבא לרבי

יוחנן . 2 I א ב י

יוסמן ודחוק לשכניו בווונ טנשא כבדילוקי בכחור שלא כשא אלא מיורי בכחור
שכתבטל חוגו הראשון ע"י תפלת אבי הבת יל לע"ד דהוא גופים מאי דמשכו
הא בווונ של"פי בכחור וקרילי שכו בערך שזריכוס לגזור עליו מחודש מן
השמים ווונ.

בב שם משכה ס' ל' ולא על משה בלנד אמרו אלא על כל הצדיקים כ"ע טובא
דאס על כל הצדיקים אמר מאי גובריה דמשה ותו דהא מויכן ללאו הכו
סוף דכל הצדיקים אין הק"בה מתעסק בקבורתם • ואפשר לכאורה שם
מ"ט בפסחים עתידין צדיקים שיחיו המתים שנא' ירעו בטן ובלעד ועוד הוכיחו
מודכתיב ואיט משעכנו בידו עיין שם ועל הצדיקים המתים באותו זמן אמר
הכא טה"ק"בה עתיד להתעסק בקבורתן כמו שקבר למשה בעה"ז והיינו גובריה
אפילו בזמן הזה אמנם כ"ע שיבא דעולא דרמי התם בפסחים כתיב בלע סמות
לנכח וכתיב כי הכער בן ק' טכה ימות ומשכו כאן בישראל כאן באומות משמש
דלעולא אחר שיבא התחייה לא ימות עוד אדם מישראל • ותו ל"ע דמכ"ל
למכא לאוקמא כבוד ה' ואפשר בקבורה דלמא במוותה מיורי טה"בה יטול כשמת
בכטיקה כמו למשה דאסיפה בתורה ל"א המיתה דכתיב ויאסף אל עמו
ובמתו משמש מיורי על' הקבורה מדליף מאשה שהביא ראיה מפסוק
ויקבור אותו •

בר שם ס' כ"ב תביא רבי אליעזר הגדול אומר י"ב מיל וכו' ויא' לא מח משה
וכו' ופרש"י אל בקנת נכחי וזל דומת כוטריוקון דוומת עכ"ל •
ויר' לע"ד דרש"י זל פירש אליבא דת' ומקשה דהיבא דמויא בת קול ממיית
בקרא לכך כתב כש"ל דקדק בקרא דוומת דכתב שם מוית' אתי לרמוז כוס' יק'
זוה קס תיבות "שם" משה" ע"כ' כשמצדק נצנא שמע ישראל וזוה שכת'
כוטריוקון דוומת אין ר"ל דמלת וומת אלא כוטריוקון דקרא דוומת • או אפשר אין נקרא
דרש"י זל פי' אליבא דיש אומרים ד"קל דהיכי מפיק מכח ג"ט דוומת שם דלא משה רמב"ם ז'
משם הפך הכתוב וומת ותירץ דמכח ה"גט דרסיכן וומת דלא אתיא מלת וומת בתורה אס'
למויתם אלא הוא כוטריוקון ו' ויא' יושב משמש "תמיד" •

כה סי' ק"יח מאי ויראס אמר רב ראה מאש • כ"ע דאחר דכראיית הצדי
פכו לרשע מת כדתביא א"כ אחר שאלישע ראה לזותם מאש למה לצדק
לכרי ש"ט עליה"ו לנטלה ולקללם בשם ה' • ואפשר דאי מקום סבע'
עין בלנד לא סיה מחוייב שימותו במיתה משונה שיבאו דוכים מן היער אל
מוותו •

ומותו כ
להמיתם
סוף מו
בו קר
שמעט
ס"ב דא
לעמיתו
משע מיו
מיוס של
שהורגל
כמעט ה
בו שם
דלר
לא דכבר
ועקר דמ
ש"מ דר
הכ"ל דר
הוא ק' א
גמה שאי
אין נקרא
משה רמב"ם ז'
אס'
כתוב
שם הלוא
מוותו •

ומותו כמ' שב' ככמה דוכמי נתן עיכוינו וכפסה גל עצמות אצל הכביא רכה
להמיתם מיתם מסוכס בדרך כס דלא יער הוא כדי שכל העם יתענו ויראו אכל
סוף סוף ק' דא' תיטגי בווקללם בשם ה' ויראם למ' דאסור להסתכל בפני
אדם רשע ונ"ע.

בו קרושין סו' ו' אמר רבי ינחק יגרו של אדם מתחדש עליו בכל יום שכל
רק רע. ויראה דק' בפסוק שגראם לכאורה מלסוף רק
שומענו רעת היצר וסרו סותר הקודם שכתב כי רכה רעת האדם אלא ודאי
ה"פ ראה ערמתו של היצר בכל יום מרבה עכמה על האדם ומה המכאה עושה
לעצמו מתחוק עליו ואומר לו בכל יום ויום שמה שמייענו היום לחטוא הוא
משע מיום שלפניו ובכל יום שחוטא אותה העבירה אומר לו שיש לו מצע טובש
מיום שלפניו כי כותן לו טעם כי בכל יום מרגיל עצמו יותר בעבירה וכיון
שהורגל בחטא כעשה לו כהתר שאומ' היצר לאדם אתמוול ששדון לא היות גניל
בחטא ה"ה עונסך קשה אכל היום שהורגלת עונסך קל והו רק רע שהמחמתו
למעט פ' עיכוי העין.

בו שם סו' כל והאר אלעזר שלוחי מצוה אין כווקין. כראת מפרש' זל
לרבי יעקב פרוך: וקשה דמאי פרוך אימא דרבי יעקב מודו כמי להא
לא דכבר דאף שלוח מצוה אס בעת השליחות מהרהר בעבירות עז כווק וסכ' ר'
ועקב דמביא הגזלות מהרהר הוא ולא אגין עליה מצו' דלא ליתי לדי הרסור
שם ש' מנוות בהאי עלמא ליכא ואין לתרץ דפרוך סביר דע' אלא סכר רבי
סכ' שרי יש סכר מנוות בהאי עלמא דכ' ליל סיותו שלוח מצוה איכו כווק ואלו
הוא א' אמר איפכא סכר מנוות ליכא. הא לאו מירי דאפילו רבי יעקב מודם
גמה שאיכו כווק השליח מצוה קאמייעו ה' שימור המנוה אס איכו חושב בעבירות
אין נקרא סכר מצוה רק הרחקת הכווק תדע לך דהא פדופא מיכס איכא
ס' דלא מ' דה' רמכס זל הלכ' תשובה פסק אכרבי יעקב ועס כל זה כתב מהו יס שכחוב
מלת וימ' בתורה אס בחקותי תלכו ונתתי מטר ארנכס ותירץ שאין זה הו עיקר השכר
אלא שכותן הקדוש כרוך הוא לאדם העוסק במנוה הככה שלא
יהא לרוד.

בת בתובות סו' ל"ג ת"ר אין לו ואיכו רוב להמפרנס כותנע לו לשם הלואה
וחזרין וכותכיס לשם מתנה. ק"ק דמשמע דה"ק דכותנעין
שם הלואה כדי שיתרנה ליקח וכסיבא לפרוע אומרים לו הכסף כמותן לך וקשה
דא"כ 2 2 ב ב

מאמרים

ראש לעצמך תול לא שקיל מפעם א' ואילך וכפי מה שפירשתי באהבת
עולם כוחא.

בט שם בעין יעקב מי כ"ט אמר רבנן יבאם כתיב דע שמצאתי מחבת
מועד קטן דפום קדמון פי' רש' אל כלי תוספות וכמדומה שהיה
שם הדורא קמא של רש' אל וכתוב בזה ואל ונחם כתיב ה'וד ארוכה קנת דמשמע
בויו ע"ל - ונראה שפך האמת שם דברי רש' אל כי בדפוסים שלנו כמועד
קטן כתוב בתוספות ואל - נחם כתיב בכתובות פרש' אל בענין אחר ואל שוכס
זה נראה שהיה להם פרש' אל בזה כמועד קטן ובפירו דפוסים סדרש ה' ליתא -
ופי' דברי רש' אל כך הם כי בספריים היתה יוד יבאם ארוכה מעט דמשמע ויו
ואשכנ ראש כאשר אכלים פי' כאשר הוא הדין באכלים ליטב בראש וכו' ונחם כל
אכל מאכלו בראותו שמכבדים אותו.

ל גטין מי ל"א אמר רבי יוחנן מ' קנאי תפלין רבי יבאי אומ' וכו' במתניתא
תנא מ' קופה ולא פליגי - ק"ק דנראה ללא פליגי חזר ל' ר' יוחנן
עבד ר' יבאי וכו' יבאי מידו בדרישא והיכי אפשר ה' ברש' קאמר -
לכן יראה ללא קאי אלא אמתניתא ור' יבאי כפי כסא שזדמנה לבעל עין
יעקב אל בדברי רבי יבאי ואל' קופות של מ' סאה דאילו בכסחות הנמ' כתוב
של ארבעים ארבעים סאה תרי זמני דמשמע בכל קופה היתה של מ' אכל כי
אמרוכ' ג' קופות של ארבעים סד זמנא איכס "קך אלא ה"ג קופות שכלל
יש מ' זמני לרבי יבאי בדרישא.

לא שם סימון מ' קופות שמש ק' איכס למיתה משמע אפי' עשה א' ויש
מדלא קאמר עלה כסדרן - דבריהם איכס מוכנים אכמה טעמי דלא
דמו חסוים ללא קאי עלים כמי כסדרן אימא דבילד דסיים לממני חמשה וסשה
קאמר אכולסו כסדרן - ותו דאפי' דכימא ללא בעינן בהו כסדרן היינו מסוס
ללא קתני מת מיד כמו נבי שסס לא קרובים למיתה קתני אכל לעולם דכולהו
בעינן - ותו דהיס להם לסכריע דנח' דברים אפי' באחת מהן סני מדשני ותני
חמשה דברים קרובים למיתה ולא קתני העושה אותם לשון יחיד כדתני נבי שסס
משמע שהאשה גברי משמע זה אכל ועמד וזה שסס ועמד -

לב בתרא סי' למעלת הצדקה ואל הכותן פרוטה לעני מתברך כש
ברכות כאן סגן שאל ללא הו' אלא חמש דסינו או תקרא ופי' יענה היינו
משמע ויאמר סכני - ויל' שהם דייקו בכתוב דכתיב יענה ופי' יענה ופי' יענה ופי' יענה

קסיכוני

הסיכוי דכתחלה כתבוה' דהיינו הוא ונצת לינו והדר כתב ויאמר הנני והוא
 באחד מכח זה אמרו שהם שתי ברכות בתחלה אמר שאם יתפלל בעל ככולו
 לכך כתב יענה במקום יעבך עי' לדור והוא ענין רבי סכינא כן דוסא דאמי
 לכיתיה ופסק מיטרא אמר כל העול כפער ואתה מיטרא וזהו או תקרא בשביל
 העולם וה' הוא ובית דינו יסכים לעמות לדור לפי שזה דין גמור ולאסו בלכד לא
 אף זו איס תשוב בשביל עמך וכנון שאתה כד ויאכא מטרא דמנערך או לא
 ומלך הק"ה עם בית דינו לפי שיאמרו אינו מן הדין להפסיק המטר שהפך זה
 התפלל כ"ג ב"הך לזה אמר ויאור הנני הוא לכדו.

לב שס' ע"ו נאו וראו מה עי' דוד אכא פור נתן. ק"ל כפל פור נתן מכח
 זה מפרט דהק' אצלו מי שפור מאוכו יותר מחומס דהיינו בזכו אם אותו
 הפזור נתן לאכיוניס לא בשביל זה ירד מכסיו אלא וכות בדקתו עומדת לעד
 וסקרן שלו תרום ואע"ד המחזוז ל יבזבו יותר מחומס איתמר פ' מניאת האשה
 אפי' על זר עוקבא דכזבו ככסיו לכדקה יל חדא מתרתי או סכא' דהתם פריך
 למר עוקבא דחאר סידע תקנת אגסא היכי עביר איפכא דודא מיירו מודם
 התקנה איכתי דהתם פריך למר עוקבא' דהוא אכ כ"ד וידע דינא אכל דוד ה'
 זו כחה של כדקה שמי סכזבו ככסיו לכדקה ולא ידע שאפור קרבו תרום.

לד' שס' סימן ע"ז ת"ר לא תעשו עול כמסקל שלא ישמין מסקלותיו במלס
 וכתבו התום' פרטי' וכו' ואין כראה ל"ת' ויר' דגס רסי' אל מודם
 דכתיב ר מיירי אלא שהם סוכרים דמדנקט מסקלותיו לטון רכיש מיירי באכבו
 המאורות שסוקל בהם אכל רסי' אל סוכר ומסקלותיו מיירי על כף הסקל שמוכ'
 ומה שבו החפץ שלא ישמיה במלח שמקביל ומסקלותיו הייבו מסקלותיו לעלמא
 כלם שיש כמה מיני מסקלות כמ"ס בכריתא של ארנמן ושל כמה וכוכא אלא
 שאכאמיל רסי' אל באיזהו נסך ואל עומן מסקלותיו המכה או הפרס וכסוקא
 לוקח בהם.

לח שס' סי' כ"ח וידכרו בכיווסף ליחוסע וכו' עד אכן מורעא דיוסף אתיבן
 כ"ע איך בעלם זה מעיני יחוסע שהם מקראות שניהם מלאים כד רב.
 אתו במאי פלגי ומאי כ"ן דמר יליף מעלי עין ומר מוידגו לרוב. ויראה ענין
 נהר דהיינו הכתקומא דאיכא תרי מיני עין הרע חד של חתריש וחד של סאדס
 עכא היינו עכמו כמ"ס שס' בגמ' האי מאן דדחיל מעיכא בוסא דיריה מאן דמפיק מקרא
 יעבך ומ' דעלי עין כל עין כמשמע ואפי' דיריה ומאן דעפיק מוידגו איכא למי' מהדגו

שס'

שעין אמרים אין שולט בהם שהמים מכסים אותם אבל עין עצמם שולט בהם
שהרי אמר רוחים סוף בתוך המים רוחם הגדול את הקטן ורודף אחריו לכולעו
א"כ לפי זה אף ורעא דיוסף דיליף מדגים אפשר דעין עצמם שולט בהם וזאת
היתה סברת יהושע ע"ה דיליף מדגים לכך אמר להם לכו החביאו עצמיכם
ביערים וזוה תכנלו אפי' מעין הרע שלכם ששר העין אינו שולט באדם אלא
כשהוא בשלום אבל כשיצאה אתכם שר העין נעים ונדים מהר לגבעה יתכשל
העין וידברו לו בני יוסף אכן סבירא לן דשום עין אין שולט בנו דאכן ילפינן
מתרי קראי.

כל ביום י
לח תב
ואפשר ה
וקרי ליה
המכות ד
איכא למד

לו סנהדרין מו כ"כ שאלו תלמידיו וכו' עד ור'בנא כמי הכתיב את חמשת
בני מויכל. יש לעיין דהך קושיא דוכי מויכל ולדא מוי כחא
לדידיה לרבי יוסף וכו' תימא דלר יוסף מתרנא עם ההקט' דלסבי כתיב בני מויכל
במקום בני מירב להקטא סוף סוף ק' דסבי ה"ל לאקשווי. ור'בנא כמי הכתיב
לעדריאל וכו' לעדריאל כיתבה שהוא המקום שהביא ממנו רבי יוסף ר'יה בדרך
סנא רבכל משה דקאמר ואידך ולמה הונגף לקושיא אחרת. ויראה המסך
שון הג' כך ורבי יהושע כמי עד כאן ליוס' הקושיא וכאלו אמר ואידך הו"א
הך קושיא רבי יוסף דוכי לעדריאל כיתבה ומשני הכתיב את חמשת בני מויכל
דלכ"ע קשה דוכי מויכל ילדה ונריכוכן למי' לתרץ הא דכתיב בני מויכל משום
דגודלה אותם וא"כ בהא מתרנא קושיאך כמי דלסבי כתיב אשר ילדה לעדריאל
דפירושה אשר גידלה.

אמנם
ואבא
הא כתיב
הפרק כר
מקודם לו
מדבר בכ"ע
דידיה אד
והוא שאחר
דכתיב פלו
בכתיב שה
מורה מש
פירש יחיד
ההההההה

לו טט סי' קמ' אמר רב עבומי מ' ד'תאול ועובר רחב וכו' תנא דבי אליהו כו'
ובילף ממתי דחוק אל ופרטי' אל ששמע דהפירכא לתנא דבי אליהו
וקשה דמאי פירכא אימא דלא יליף בנין אב מהתעמסוס דאית ליה קרא דקדוש
ואמר לו. וטו דמאי פירכא הא מתים טעמיד ה"ה להחיות קאמ' ומה למתי
יחוקאל שחזרו לעפרם טעיס תחיתם על ידי כשר ודפ'. וטו דאמאי בריך
למנוי עבר לט כמ"ל משל היה ואימא דסבר כמ' דממש היה אלא דסבר כסאואל
ודל' חייא בר אבא ורב יוסף דסברי רשעיש פו ולכך חזרו לעפרם שלא סוברך
להחיותם אלא לפראות בהם סי' שיש תמים כדכתב רש"י אל ולעולם דדניקיס
טעמידים למית' אין חזרום לעפרם. לכו וראה לי לצרע דהפירכא אימא
לתנא / בו שיהו סלי' הכיאו דכרו לא אגב סהזכירו הא דר' עבוי' דחירו בעכוין
טעיס וקושיא ולילף ממתי יחוקאל דהו"ו מעשה ומשם ראיה גאודה כדכתיב
כל

הוא שאחר
דכתיב פלו
בכתיב שה
מורה מש
פירש יחיד
הההההה

כל ביום ישראל סמה ופרש' אל שהם סי' ביש תחית האתים ופשתא בוחא דמשכי
סבר כמד משל היה ודוק

לח תמורה סי' א' אמרו ליהושה שאל אמר לא בשמים אלה לשמואל שאל
אמר אלה המנות - קשה מר מ'ט לא אמר מקרא דמר -

ואפשר הים לומר דכיון דגרסינן התם משכיטלה כבואה משתמשים בבת קול
וקרי ליה סמנור משמע דרנע ב"ק מכבואה לכך הוקים שמואל מקרא דאלה
המנות דדרשו מיניה בגמ' שאין כבוא רשאי לחדש דכר אבל מקרא דלא בשמים
איכא למדחי דאין משניחין! בבת קול דווקא קאמר כדסוכיחו כן מינה בתכורו
של עככא.

אמנם ראיתי לגאון הכסף מסנה פ"ט מהלכות יסודי התורה כתב וזל
כד"ה וכאמר לא בשמים היא וזל אמר רבי ירמיה אין משניחין בבת
קול וכל שכן בכבוא המתכבא משמע דסבר דבת קול עדיף.

ואבא לעיין בדבריו כמה שהקשה סס בסי' ד' וזל וכן אם עקר דבר וכו'
או שאמר בדין מדיני התורה סה' גוס לו כך והלכה בדברי פלוני
הא כבוא עקר וזל ואל' שכראה כאן שפילו כיון שהלכה יחזק ומדבריו כדעת
הפירק כראה וכו' ומכאן זה כתב דאנ"כ אפילו כיון שהלכה זלוה כמשך כל
הקודם לזה שהקשה על רבינו וזל אבל ק"ל דאמרינן פ"ק דיבמות וכו' והכ
מדבר בג"ע ולפי קוצר דעתי נתרץ כל קושייתיו אם מה שהקשה על רבינו
דידי' אדידי' לא קשיא וזה בשכדקדק לשון רבינו שהוא כלשון המשנה כבוד
והוא שאחר שכתב שה' נזה לו שהדין כך למע הונרך להאריך ולכתוב הלכה
כדברי פלוני אלא רבינו אל ענמו בא לפרש דבריו הראשונים שכתב שכשאמר
הכבוא שהדין כך יחזק שאינו לצולם אלא בזמן שסותר הכבוא מאמר הכתוב
בתורה משת' אחרו רבים להטות והוא אמר שאמר לו הק"ה הלכה כדברי פלוני
פירש יחיד אבל כשמסייע הכבוא לרבים הוי הלכה כמותו ומעתה לא קשה ג"כ
מה שהקשה על רבינו מפ"ק דיבמות דהתם בת קול מסייע לרוב ודעתו גם כן
כדעת רמב"ם סס וכיון.

טבבות סי' י' אמר רבי אלעזר מכין ליבמה שנפלה לפני מלכה שהין
ג"ע דאימא איפכא דאין חוסמין אותו שהרי הרא' כמו השור הדש
אל דסבר דמדאנטרין סמוכים ש"י אין חוסמין אותה קאמ' דאין
אין

לע בהש
לכולעו
סס וזאת
עכמיכס
רס אלא
היתכעל
כן ילפינן
ת חזרת
מי כוחא
כני מיכל
הכתיב
יה בדרך
ה המשך
דך היאך
כני מיכל
כל משום
לע הריש
וליהו' כו'
הוי
א דקדוש
מה למתי
מאו בריך
כשמואל
לא הונרך
דברי קיס
רכא אינה
מרי בענין
ה כדכתיב
כל

דין הובחין אותן בלאו סמוכים ידעוין ליה דיכמה יבא עליה כל יבם כמשמע
ומאן מיעטים ודוק

מ חולין בעלת כהנים ולוים סוף פ"ק דחולין ת"ר כהנים בשנים
כשרים שיכול וכו' . גע דאיכא למופרך מה לכהנים שרנה בהם הכתוב
יבנות הרבה עומאה וקרחה והבלעת פירכא לא שייכא שהיא תומרא הכתובה
בתורה . יל דסמך דמככיין ס"קו למקומות ואמריבן ומה שנים שלא פסל
בכהנים פסל כלוים מומים שפסלו בכהנים איכו דין שפסלו כלוים .

תו בקסיתי כספר תראה לעינים דלשיתוק מואת ללוים ומדאנטריך אשר
ללוים כפקא דאי לויים כפסלים במומים למאי אנטריך קרא הא ליכא קו .
ויל דהפירכא שכחכו אי לאו קרא הוה עבידנא להו גדיי ס"קו ואמיכא הכי ומה
לויים שלא רבה בהם מננות הרבה שנים פסולים בהם כהנים לא כל סכן וסכן .
תו הקסיתי כהפך לישיתוק מאש ללוים ומדאנטריך זאת למעט ש"מ דאין כהנים
בפסלים כהנים דאי כפסלים זאת לחל הא ליכא קו . יל דהוה ענדיבן מה
מוטבו מלוים גופוהו וכיחא הכי מה מנגו שנים שפסלו כלוים א"א מומים
שפסלו להם .

פ"ק דחולין בעלת הקרבן בסוגית תורים גדולים ולא קטנים שיכול
והלא דין הוא וכו' .

התוספות ד"ה שיכול ומה בני יונה וכו' עד ויל וכו' ואפי' בלאג קו
הוה ילפינן . ובע דאמאי לא פורשו דמאי דתני שיכול הוא עם
מאי דקאמר רבא לא לישתמיש דלכתוב מן בני התורים וזהו שיכול אי כתב תוס
מהם בני תורים הא אפי' גדולים . ויל דא"כ כי קאמר ת"ל תורים הו
פירושיה ת"ל תורים בכל מקום למעט קטנים וא"ה מאי פריך לקמן תורים
בני גדולים ליותי איבעי קטנים . תו איכא למודק דכפי תירוגם זק דאפי' בלאג
קו ילפינן מה הקסו לקמן כד הוה תורים וכימא התם כמי הכי . תו קסיה
כ"ס ד"ה למכתב בני יונה ותורים דאי מהאי כח קאמ' מאי פריך לקמן תורים
אי בעי קטנים ליותי והא אי אפשר דא"כ לכתוב בני יונה ותורים . תו
קסיא כמאי דכתבו ומ"ה גדולים כשרים אדלא כתיב כהדיא וא"כ כן כפי זה קו
לא"ל ואין לומר ליפרשו כדלפיל קו לאו דוקא דהא כתבו עתה סכי וסוה אמינה
או קו וכו' .

ג"ה ומה שורים ואל תימא כיון דאכתי לא ק"ל . וקסה דאמאי ל
קסו

קסו ל
דכני יוכ
כני יוכה
ולא כני
הוא דה
ובזוח
ולעד
למטתביכה
כני יוכה
עיר
ראח
בשום מ
כנים יות
יק קרא מ
איכא ל
איכא ל
תמיט ל
איכא ל
ותורים
מן כ
איכא ל

דלחובכו
17

דלויבא

לתרונתי כללאו הכי דביון דכתיב שעטמ דכיוכו טווי זכוו סא מיטש
 טמי חלוקים • דיל דנימא דאסני קרא לחייכ מלקות כסוע טווי
 ולא כסני חלוקים ואסני ק"ו טיהא איסור מיסא כדבר •
 אגב דתני הא' תני סא מצינו אפילו כשהי בריתות דתני אחרא בריתא
 לישנא דלא בריך אנב דפנייה באידך תום' טובה דף כ"ו •
 אין לו דבר זה קתני לעשמים ולאן דאין לו כודאי אלא לפי שאין אנו
 חדשים אס יש לו קורבן אין לו תום' חולין דף מ"ה •
 אש בן לימא קרא הכי מאי הכי ס"מ כך וכך • ומוצינו לעשמים בעלמא
 דכתב הכי ואין פירושו כך וכתבו סתום כלל גדול בזה ריש ברכות
 סא דמאי וטהר טעם יומא דכמה פעמים כתב וטהר זקאי אגברא אלא דפי
 קפידא הלא במקום דאיכא למטעי •

בריתא דתורת כהנים אין להקשות אמנה לפי מהקמת דגמ' דכתיב
 בריתות כסנו בת"כ לפי הקס"ד תום' וימא דף ז' ד"ה אש עין •
 שניק ב"ה ועמיד בכ"ס מרכיבן לכל אזורא ומצינו קדש אש: לתנא פריך
 תום' תנינה דף ו ד"ה דכין •

כני נח בכל מקום כולל כני יעקב וגוים ומצינו שכתבו סתום' חולין דף
 כ"ט מזכיר כני כח ואינו על הגוים אלא אכני יעקב •
 דבר אחד מחודש מצינו שאמר ת"ק לדין אחד כ טעמים ומאן דכליג עלה
 פריך כמי למימר כ' טעמים לסדרתו וזה שאמר דבר אחר פי' הרי אהרתי
 געם אסד ועוד טעם אחר ברכות דף בא' עב' ד"ה ברכת היין זכו' וכתב
 התם תרתי סכא סדא • ועוד דבר אחר מהודש תמנא טס אהודש טס
 כתוספות •

האי קרא מאי עביד רבי פלוני מחודש דלא פריך אעיקר קרא למאי אתני
 לדודיה כמי אכעריך אלא ה"פ האי קרא דכתביה סכא ולא במקום אסר
 גאספות מאורה סק"ה דר' יעקב • וחולין דף ב"א תוספות ד"ה כספוא
 אומר גהקריכו וטס דף ככ' ד"ה סיכול ומה כני יונה •

הדר ביה רבי פלוני מדכעי ר"פ' לדעת רש"י ז"ל ה"פ הדר ביה רבי פלוני
 אמאי דק"ח' סכא וזאת החורה ידענו מדכעי הך פלוני כך וכך ולדעת
 תוספות אינו כן דק"ל דאם כן ה"ל להדר ביה ר' פלוני דכעי ג' פלוני כלל
 הפיחם סא בהפך הדר ביה רבי פלוני אמאי דבעי מכא דסכא קאמר

כללים

איפכא תוס' חולין דף ל"ב ע"ב יב ואומר אחדש בכל זקוק פירושו שיש

דחייב לראים הראשונה ומנינו דתני ואומר היבא דאמר שני ענינים והענין הא' שובח מפסוק ראשון ולכוכיח הענין השני מכיבא ואומר חולין דף י"ט ת"ת ומלך ואו' מאי ואומר וב"ת עויף גופיה לא ידעינן מהו

יג כל

שהוא בכל מקום ר"ל דבר מועט ומנינו חדש פירושו כל מה שזכר להיות ואפילו הרבה תרומות פרוק ה' רבי יוסי אומר ככלים כל שהם

יד במאן

כו האי תנא מנינו דקאמר וליבא מאן דעליה וקאמר כו האי תנא לפי שהוא טובי הכפר' תוס' בגמ' דרין דף כ"ד"ה בשהוא

טו כי

תניא היה מנינו דקאי על הא דפרכינן עלת נרכות דף כ"א ת"י אספרגום קסה ללב. יו לא אמר פלוגיאלא בזה בלבד. מנינו

חדש דאותו הפלוגי ככולל דכרומה שאמרו עליו לא אמר אלא בכך הפ' לא אמר ט'אמת אלא בכך חולין דף י"ח גמ' הלכה כמותו בטענת הגדולה ופרטי' אל ולא אמר הכי משמע לא אמר כלום

יז לא

דמי כללא קמא לכללא בתרא דפרכינן על שני פנים או דלא דמי בפנין הריבויים וזה הפי' על הרוב ולפעמים דלא דמו בשום' האי' פירו' בריתות דף י"ב כללא קמא לאו בתרא כדפי'

יח

לחומר מקשיבן כתבו התוס' קדושין דף ס"ה דלענין קדושין פעמים ט' תפס הוי חומר ופעמים קולא

יט

אכנס הכאם בעבירה דאינו יונא פיין בזה חילוק תוס' סוכה דף ל' מתם ואח"כ מחלוקת דאין הלכה בפתם דכתבו התוספות פ"ק דמ"א דמ"א

התוס' חסוב כרכים והקשיבו דמאי נפקא מינה ושיין הכלל שכתבתי ביבין שמוס מדעתי סו' ס"ד. וכעת זכיתי למנא הדבר בכירור בתוס' יבמות דף ק"ה ט' זאל סואיל וסתם לן תנא אבל משום יתיר ודכים אין לפסוק כמותו דמסת' פעמים דיוסיר

כא

סתם משנה ואין לו דין סתם נמור נדרים דף פ"ב דקאמר במתני ר' אומר ואסיים נסוף נדריו זו נדרו ר' יוסי וקאמר בגמ' דלהכי הדר למתני זו דמ' דכי יובי לאשמיעינן דבלהו סתמי דתני תנא זוכאן ואילך הם נדרו רבי יוסי וס' ס"דן זל סס כוס וא"עג דכוליה פירקין ר' יוסי הוא לאו סתמא הוא דכיון דקאמר

תנא דנרירכו יוסי ותירא הוא ליה כאלו תכן כמדויא ככולהו סתמי רבי יוסי וס' ס"דן זל סס כוס וא"עג דכוליה פירקין ר' יוסי הוא לאו סתמא הוא דכיון דקאמר

בפירוט וכן דעת ה'רמב"ן זל

מאן תנא פלוני הוא ככל מקום פירושו דוקא בלוגי ומניכו חדש פ"ק הול"י
דף י"ו ולשולם שוחטין מאן תנא רבי יצחאל ופ' רוסו' אפילו רבי ישמעל
מלת מאן תנא ייטבה רס"י אל דהפ' אליכא דיוואן אגטי"ך לנותני דפשיעא *

לסון רס"י הוא סתירת סני פסוקים ומניכו חדש רמי שמקשה ייתור פכתיס
ספק ג' רבי איכא רמי כתיב זה שמי וכתוב זה זכרי ופרס"י י"ל פירוש ההר
דבר"ך פשיעא ויבא לו מדאמרינן בכתרא רבי הויה בר אבא רמי כתיב לא יועיל
הון וכו' שתי נדקות למה *

לפעמים האמרא מהכך לתלמידו סכרת יחיד טובה אותם להם נלסין
דכיס לפי שהיה לבסוק כיחיד וכדי שלא יחלקו עליו הפכה וסכו אמרינן
בגמ' דף כו זא"ב בעלמא קסבר שאול וכו' וקסבר אמתיה אפיכא *

אני מייסב הא דהקסו התוב' באלו מצאות דהיכי קאמר דרבנן משכו
במכתא והאמרינן בעלמא וסכנתם שלא תנמנס וכדקו וכוה ניחא
דמשכו במכתא' אינו שאומרים אין אנו יודעים אלא לפעמים משקרים
לתלמידיהם ואומרים סכרת יחיד בשם רביס וכבין *

תושלבע

באברים

יעקב מנלה ס"ל מעשה תמר ויהודה נקרא ומתרגם פשיעא
מהו דתימ' וכו' ק"ל שכח הוא לו ד'ודי הא דלא קאמר אי כמי
יהודה כימא ליה דתהוי כפרה כי היכו דקאמר גבי עגל לגבי ישראל י"ל דיהודם
אחר שסב'ודאי כבר נתכפר ואין צריך עוד הכל ישראל בעגל כפרעין מהס בכל
דור בדכתיבוכיוס פקדי ופקדתי ואין לך דור שאין כפרעין לך עון עגל
הראשון *

יעקב מועד קטן סי' י"ט אמר רבא כמי הוי וכו' וכתב הרן אל יס
מפרס"ס דה"ק שאין סוכות עוקר מהכל המול וכו' ולהאי פי' איכא
למימר דהיינו דוקא אליכא דמ"ל י"ט מול * כ"ע דאמא כמ"ד אין מול ו"הפ אין מול
למימר כמו הגוים שאין מועיל להם זכות כלל וכ"כ רס"י אל בוף סבת ו"ל אין
מול לישראל דעל ידי פעלה וזכות משתכח מזלו לטוב גס התנס' שס כבבו אין

מול

פירושו שיש
הענין הא'
ת"ת ומלך
בב
ל מה שזכר
יס כל שהס
ה וקאמר כו
ד"ה כשהוא
דף כ"א ת"י
כד' מניס
הפ' לא אמר
ברס"י אל ו"ל
או דלא ד
סומ' כ"ס
סין פעמים
דף ל
ב"ק דג"ז דמ
י כיבין שמוס
ג דף ק"ה ע
אותו דמשק
במתכיר'
למתניו ו
י רבי יוסיו
א דכיון דק
י רבי יוסיו
מול לישראל
כב

מאמרים

דוד ל ישראל והא דאמר רבא בני חיי מ"ח ע"י זכות גדול משתנה המול וכשכתב
כאן הים מפרטים דהרן זל דאין הזכות עוקר מהכל המול הוא לומר דאין זכות
דעלמח שחינו גדול כ"כ עוקר מהכל המול אבל זכות גדול כי הנהו דמוף שבת
עוקר * ובהה יונן דברי התום סוף קדושין כמשנת הכל לפי זכותו פי' לפי
מוצלו והוא דכור מתמיה * ולע"ד מלת לפי בתום ט"ם והמדפים סנר דסתום
מפרטי' לפי זכותו דמתכו' לפי מוצלו והיכי אפשר שזה הסך זה וכן מנאתי נסחאו'
מדוייקות בהם זל' פי' מולו וכונתם לייסב מלת הכל לאתווי מאי ותירצו כעצם
דחבל קרבי אפילו מולו תלוו שישתנה לפי זכותו אם הוא זכות גדול מופיול
לסבר רוע מולו ודוקי

בעין יעקב ירושלמי שכת סי' כ' אמר רבי איבו כהשפטו יבא רשע יבא נדיק
אין כתיב כאן מכאן שהשטן מקטרנ * רביס עמדו תמהים דהיכי אפשר'
למכתב יבא נדיק שהוא הסך כונתו ונכ' אהבי עולם כהנמי * ואפשר עוד
דכ"ד דזפתו תהיה לחטאה הוא מכלל תפלת דוד ולזה מקשה פשיטא דאחר
שיבא רשע נדיכו מינה כפקא דתפלתו לא יאמע אל' אחר גזר דין ולאם הים נדיק
דוד להתפלל תפלתו תהיה לחטאה הוה נדיק לומר כך אף שיארע שיהיו לו
מליכוס לטובה שהשפטו יבא נדיק אפ' לו הקי מצד שחטא לכנדי אכנמת חכן
שתפלתו תהיה לחטאה * אלא נדיק לומר דכונת דוד לומר אחר שבהשפטו
יבא רשע בטוח חמי שתפלתו תסיה לחטאה שהשטן מקטרנ בשעת הסכנה
ששפט ואין שיותפלתו תהיה לחטאה תפלת דוד רק הכטחה שמוסיים דכרין
לומר אחר שיבא רשע כדיו מונעת חמי כי גס תפלתו תהיה לחטא' ולא תועיל
לו * אר' אפשר יבא נדיק אין כתיב כאן איכו חוזר על הרשע המקולל אלא ה"ט
דאחר שביים דוד לומר ושטן יעמד על ימינו הל"ל אח"כ בהשפטו יבא נדיק שהו'
דבר והפכו כי כדו שייכל השטן להשטין ואין מעכב בידו בעת השפטו יבא מכו'
דינו יתברך לפי הוזה שעה אותו המלאך מליץ נדק על כל אדם ואמאי נקט
שיבא המקולל רשע * ותירץ דהיא גופה ק"מ אשר שטן יעמוד על ימינו הוא
מקטרנו בעצם שאף שהיה בתוך הכית דין אותו הנדיק שהוא המלאך טוב לא
יועיל * אר' אפשר וזה בר' יותר דאין כתיב כאן שאמר מלת כאן איכו חוזר על
הפסוק אלא כאן על המומן והוא קרוב למ"ט כע"י והפ' למה הוברך דוד לבעוק
עליו ב' בהשפטו יבא רשע וכלאו תפלתו אין כתיב כאן כוה המומור שום דבר
טוב על' זה המקולל טיבא כדאי בשבילו שיבא נדיק עד שינטרך דוד להתחנן
תפלתו

תפלתו
שאינו
אל שית
דוד בדי
שבועיק
בעין
לא שסית
ס"ב ומג
דכתבו
דכריש' ב'
יראם ע
דקתכו
בתום זון
וסוכריש
האחר כח
בעשייה
וכפורת
סך שיע
יבחק ורכ
למכתבו
מוכיעון
עמה שכ
רש' זל
ורכקה ל
כמו שש
זקן וזקנה
כתוב שמו
וזקנה כין

תפלתו וצג רשע - לזם השיב ועם מאי דתניא כפ' ח' דקמא תניא ח' הצועק וא' שאינו צועק באשמע אלא שממהרים לצועק ופירושו שם התום כשם רבינו שמואל אל שיתר במהרה. כענש אותו שהעני צועק עליו והוא לכך היתה צריקה תפלת לוד בדי שפא צועק בדבר וכו' להטין מקטרג יותר בשעת הפסקה פי' כשעת הצועקים על האדם הוא יותר כפסקה משעה אחרת כדכתיב שמוע אשמע צעקתו ודוק.

בעין

יפק קמא מי' מ"א ואיוהו מטבע של אברהם זקן וזקנה מנד א' בחור ובמורס מנד א' וכתבו התו' זל ככר דריש ואגדלם שמך וכו' וכו' לא שסימם צורת זקן וכו' באחד כחכמו קמאי דקמן לדעת מה בנותם בחיאתם ס"ב ומה חידוש יש שם עפי משמעתין ומה חדשו על רש' זל. ותו האי דכתבו ובראם לא שהיתה צורת זקן אמאי נעדרו למכתביה כפי' בני אברהם כגון דכריש' במי נבי מטבע של ירושלם זל כך כמ"ס רש' זל וכתב זהו בשמו. וראם על אחד משני פנים או שהם מפרשים בדברי רש' זל שסוכר דעאי דקתני זקן וזקנה לא שכתוב במטבע זקן וזקנה אלא אברהם ושרה בתום זקן וזקנה דקתני קושטא דמילתא נקט והס' חולקים על רש' זל וסוכריש דזקן וזקנה דקתני הוי מדוויק שכך היה כתוב בנד אחד זקן וזקנה ובנד האחר בחור ובמורס וכלא בדיליה באברהם מיירי בנד האחד רמו כשס' וזקנים בעפשיהם והנד השני רמו כשנעשה להם נס וכתתדס ככשר כעורם וכעשו ככתו' וכפורה. וקניאו התום כ' ראיות לפירוטם הזא מהכראשית רבה דקא' ואגדלם שכך עבא לך מוכיעון ואס כפי' רש' זל דמנד אחד כתוב אברהם ושרה ומנד א' יבחק ורכקת אס כן הרי כתגדל גם כן שמו של יבחק ויש לו גם כן מוכיעון ואל לכתב ואגדלה שמך וסס נכך ועוד דסס בכר' בעמוק זה מנו ארבעס יבא להם מוכיעון ולפרש' זל ליתשובם דהאיבא יבחק. ועוד הביאו ראיה אחר' לפירוטם עמה שכראם שלא הוסי' צורה ממש במטבע כמו שהודה רש' זל עצמו וא"כ לפי' רש' זל דהיה כתוב בפירוט במטבע מנד אחד אברהם ושרה ומנד אחד יבחק ורכקה למה שינה הכרייתא וכתב זקן וזקנה בחור ובמורס ולא הזכיר שם נפי' כמו שעשה במטעם ירושלם שהזכיר סס דוד ושלמה ואי אורת בשלמא דמנד אי זקן וזקנה דקתני היה כצורה חקוק כוחא דלא כחב אברה' ושרה משום דלא שיש כתוב שמות אלא צורות של זקנים ושל בחורים אבל לפי' התום דכין כתיבת זקן וזקנה כין קמד על בחור ובמורה כלה באברהם ושרה מיירי כפי' הפנים שעברה ביניהם כוחא והכין שהיא דק' ואפשר

שכתש
זכות
שבת
פי' לפי
התום
במחאו'
כענש
מושיב
א' בדוק
ני אפס'
סר עוד
דאחר
יש כדוק
יהיו לו
מתחכן
בהספוטו
הסככס
יש דכריו
א' תופיל
אלא ה'ס'
יוק שהו'
יבא מבי'
מאי נקט
מינו הוא
י טוב לא
חור על
ד לצעוק
סוס דבר
להתחכן
ל ינו

אפי"ר קיוצ לזה דזוכרים דמאי דכתב רש"י אברהם וזרה לא שהיה כתוב
 כך חלא רש"י אל מפרש מי הם אבל לעולם דזקן וזקנה כתוב והתו'
 כיכרים דזקן וזקנה בחור ונחורה כלה בדוידיה רמו לאברהם והביאו ב' ראיות
 לפירושים האחד מהכ"ר כמו שכתבנו ונו. ועוון ראיה דכין דגראף ללא היה המטבע
 יצורח חלא מכתובה האן לימא לן דהנ"ד האחד רמו לאברהם והגד הסני רמו
 לינחק ואימא כולה נדודה באברהם מיינו וחד נד כפי העת קודם שנפקד וחד
 נד אחר שנפקד ואי אירת בסלמא דהמטבע היה עשו מזורה כימא דכפי הכנ"ר
 הכירו כל נד נורת של מי סתתה * ואפשר עוד לומר לעכין מה שהביאו התוס'
 אל הא דכדאשית דנה שפונתם להלוק על רש"י אל ספיר בחור וכתולה על ינחק
 ורכה והזקק לכך תסוס דאי רמו כלם נדודה על אברהם וסרת שפסקו וסדרו
 לפורותם אם כן אימי שייך לשון כתוב על מרה אחרי כלותה כי בתוליה לא חורו
 אבל התוס' דעת אחרת להם דלעולם בהולה דכתיב במטבע כשרה מירד ובדין
 כוא דהל למכתב בתורה חלא כצי לחומר שחור ליפיה כעין שהיתה כומן בתולה
 שהאשה משגטרו בתוליה ומתעברת מכחשת יפיה וכעין זה אמרו בגמ' היתה לי
 עדנה מלמד שכתבדן הכשר וכפסעו הקמטין והביאו ראיה לפירושים אדאמרינן
 בכ"ר בחור ונחורה ואין לומר דבריהם ובר פליגי במציאות *
 אך במ"ט שלא היחה נורה במטבע לפי שאסור לעשות נורת אדם יש לעיין
 לפום ריהעא דלמא היא נורה ונויס היו בנשים המטבע לאברהם ע"ה
 ולא עבר איסור חלא תעסון ואימור דהיתה נורת המטבע שוקעת דאין בה מסוס
 ע"ז תדע דסתום כהנלמים דף מ"ג ד"ה לא תעסון בתכו וז"ל זכן משמע לקמן
 דקאמר טבעת שחותמה שוקע איבור לתתום ומקתמא כפרצוף אדם היו חותמין
 ואפ"ה קאשר התם בגמ' והא רב יהודה דאחרים עשו לו ומשכו התם חותמו בולט
 משמע שאי היה שוקע אע"ג דנורת אדם הוה סכך רגילים לחתנו לא הוה עבר
 אמודי לא חלא תעסון ולא מסוס איסור ע"ז * יל דאף ע"ג נויס מו לא עבר הישרא
 המכה לגוי מסוס בפני עור דאף הם כנטו על ע"ז ואפילו תימא דאיסור לא
 תעשה פבל לא כנטו הגויי מ"ה הרי הקשו התוס' שם בד"ה שאני ר"ג דאחרי עשו
 לו ואל"ה הרי אמירה לגויי שכות ותרבו מצוס שאני הא לאו מצוס אסור לו לאתרים
 שיפסו וא"כ נבי מטבע מאי מצוס איכא * וכי תימא היכו רביהודק אחרים עשו
 לו וכשכיל כך לא עבר חלא תעשו הרי איכא איבור אמירה לגויי זל דמכת זק כתב
 כר"אש אל אחרים עשו לו בלומר קראו מן הגויי ג' ענין *
 כעין

בעין יפ
 כפי' היה ד
 כראה דאפ
 ככרו הפך
 מהכח *
 כיוסורים מ
 כמיו קאמר
 ככנתים סא
 אמנם
 מיווי וקסק
 אלמלא כז
 ואכא
 טעמים נד
 כנער *
 וכי מטכו מ
 משחק שהו
 ויראה דהו
 העולם וככ
 מפני מה
 לגבות מ
 כעין הדור
 אכרר
 אפר וכל

בעין יפקנ סנהדרין סי' קפ"א כשחלה רבי אליעזר וכו' אמר לכם סאם סאם
בעולם וכו' • קק דמקאמר כלום הסרתו דכר משמע דהא חסר
אפי' היה דכר קל לא היה מתרצם וכן ר"ע משיבו אשר יעשה טוב ולא יחשא
כראש דאפילו על חטא קל ייסורין לבא וסברין היו סס וסתקו הא קמן דכלסו
סברו הפך סכרת רבי אחי דאמר כסכת אין ייסורים בלי עון סמור ולותנים
מהכא • וחסר פ"ה מ"ט כסכת דהא דר' אחי דנפי עון גדול לייסורים היוכן
כייסורים מכווערים אכל ייסורים קלים אפשר דנאים על חטא קל ואע"ג דהכא
כמו קאמר חמה עוה ופרטי' אל הכביד תוליון זל דיימונים הכופרי' מיקרוכסיהם
כנפטיס סאיכס • אל חסכה כדמוכר ר' אחי סתס מדכתיב וכנפטיס עונס •
אמנה • כ"ע אכלי בת"ס לא למדתנו רבינו אדם אין נדיק בארץ • וכוד וי דר' א'
ידע קרין חלא דחפרס ליה כמ"ס סתוס כסכת דקרה כרוכ ככי אדם
מייורי וקסס רבי אלעזר דידיה ארדיה דכפ' ג' דיצרכין תכוא ר' הגדול אומר
אלמלא כז' ה"ב עס הא ות בדין לא היו וכולי' האבות לעמוד ופרטי' זל דכתי'
אדם אין נדיק וכודאי לא הוה מחויק כפטיס טפי מהאבות •

ואבא • להתכת לסון הכרייתא כמ"ס מפני מה אפה מסחק מפני מה אפס
ביכיס ד"הלל בלסון למה דמרגלא כפומיוהו דקמאי לומר סיס סני
טעמיס כדכר • וכן נדיק להלוס לסון אפשר ס"ט כנער למה לא אמרו רבנו
כנער • וכן כריק להלוכ לסון אפשר ד"הלל וכי רבינו כנער כמ"ס להס דלסון
וכי מפני מה אפה כוכיס • ותו ס"ר לא היה נדיק אלא להסיב להס למה הוא
מסחק שהוא דבר עימה אכל לא לשאלס מפני מה סס כוכיס שהוא דבר כדור •
ויראס דהוא אפר חמה עוה כעולס דקדק לסון כעולס לומר סה"כ ככעס עס
סעולס וכעונס הכביד תליו דאיהו פנר דבדידיה ליכא סוס מטא • אמר להס
מפני מה אפס כוכיס לא ייכע אס אפס חולקיב עליו ומכריס דאפשר דבאו
לנכות ממנו סוס עון אין לכס לככות דעכא ליה עכרו ואס אפס מודיס שהוא
כעון הדור סוף סוף הדין הוא סאין כוכי' לפני סמולס סמא סערף דעתו אדרכס
מניכו כסחלה רי"ב אמרו לו תלמידיו •

אברר • לו אפשר ס"ת כנער ראס ל' סכמיס דקדקו לומר לסון אפשר כלוע'
אף סמן בדין כדכריק סזין • לבכות כפניו אלא לכחמו אכל מיוס
אשר ויכל לזת מעבור לרוחו ויהו אפשר פידוס אפשר לסוס אדם לראות רבי
ככך ולא יככה אף סאין סדין כך •

ואפשר

ואפשר

עוד שרבי אליעזר בחליו לא יוכל ללמוד כמ"ש לו תלמידיו ללמוד
תורה באנו אחר להס עבד עכשו למה לא באים ולזה אמר חמס
עזה כלוא' אמרי כעם שיש בהם כעול תורה אינם של אהבה וזו דקדקו בעצ'
לומר אפשר ש"ת שריו נצער בשלמא אם רכיבו בלכד הים נצער וקפורה סיתם
בריוח סחרטנו אבל ש"ת נצער שאין מי שיפרט דבריו כמוהו כמו שאמרו עליו
סרבה מעות יש לי ואין לי שולחני כמוהו -

ואפשר

עוד ליישב לטון מפני מה שלא אמרו למה הקט' לט' כמה נפטך אם
אתם פוכרים אין ייטורים בלי חטא בחובי אין לשם לכו' ואם אתם
פוכרים דים ייטורים אשכח בלי חטא להרכות שברו מ"א אנו בוכים שרכינו נצער
דאי משוט ייטורים היה די לו בייטורים קלים כמ"ש פ' ג' דעדכין אפולו נתכוון
ליעול ג' ובעל שתיים הוו ייטורין -

ואפשר

עוד ליישב לטון מפני מה ונפרש חמס עזה בעולם כיוון לומר ל'
בעול' למ"ס מוקף סכה דרין כדיוק נפטר מן העול רעה באה בעולם
זהו כיוון שראש שסכיד חליו ותקיף לים עלמא אמר נראה שיש לה"כס להכניא
חמס עזה בעול' ורובה להמיתכי מפני טרעס - אמר להם מפני מה אתם בוכי'
אם מפני נצר רכיבו דטבא ליה פכדי ואם מפני נצר שעתיד לכא בעולם מה
לכס לבכות מפכשו וכי בוכים את חמת קודם שימות דים לבנה פשטתם כמ"ש
בפסוק אהיה אשר אהיה - והסיכו לו בעולם אנו בוכים מנד נצר רכיבו ומה
שאנה מקשה דאין לנו לבכות פרש דברך ואכחנו לא נדע איך אפשר -

דרוש לחרבן

שוף מצות וכבר היו ר"ג ור"א וכו' ושמעו קול המונה של רומי כיון שסניעו
לסר הכית ראו שבעל וכו' - יש לעיין אמאי שני סיפא מרישא
דמי למה אתם בוכים וכסיפא תכי כלטון מפני מה אתם בוכים -
ויר' דה' מפני מה אתם בוכים יש ככיה משכי חלוקות אן אחאת מירחות
אן אחשת שמחה כמו שאלל דמעפ של שמחה וע"ד כתנתי נכפר
אהבת עולם שלום כיון תלאכי שלום אר יכיון שלא תטעם לואר דמתוך שמחה
בכו ועל שני הטעמים השיבם ר"ע שאין להסלבכות אם משמת שמחה שאתם
שוכים ק' ואם מדת מרענית המעועק נתקיימה מדה עוכה לא כל סכן אם כן

עיון שאת
בוכים מת
אמר
דכתי דעל
דיו לסייע
אפס משה
להיבלות
אינם בעין
שמחה בלב
כיוון
סכר כתק
ויר'
שניהם ויר'
טובלים
בפסוק ות
דוכים ולא
מוכן
ואפשר
נבואת זכריו
כ"כ דא"כ
שראה אותם
מכילים פ"ד
למי שאתם

עיוון שאתם מצדדים כן למט הטגתם אותי לומר לכם אתם משחק ואם אפס
בזכים מחמת צער אין לכם לרבות כמו טאגלס לכם דכתיב ויאצדקה לי

אמר לו אפני מט אזה עשסק פיש כפטך אם אתה שמח סיפה עשה ה'כס
להפין חאתו בענים ונפנכש על דרך מזמור לאסף בלו גוים קשם
דנתי דעל פיקר ההרכן אפס שמח מעמם זס ע"ג עדיון ים לבכות טאף שחרכ
דיו לסיוע טאט ולא תרממנו רנל רנלו טופלים מקום טכפונז והור הקרכ ואם
אתם משחק מעמם טאפס מוכר דאדרנכ ה"כ הכול כל כך דע על הר ביון
להפלות חמס ולנקום קס ופ"ל ידיו וט ישוב ידחם ציון סוף סוף ביון טטטובה
איכס בעין רן ראזיס לבא לא היה כאס לך לטחק כסומבי וסיה די לך כי תכא
טאחה בלכך והסיב רכי עקיבא לכך אני משחק טחוק גמור לפי טהיטבו ממאוס
לראות כך.

ביון שהניעו להר הכית וראו טועל וכו' ג"ע למס סומתין רכי עקיבא
לטחק עד ראות הטועל ותכף כטראת הר הכית חרב היה לו לטחק
טככר כמקיים אוריס דכתיבוהר הכית לכמות יער דלא כתיב ב"אוריס טופלים
הלכו בו עד סומתין ראית הטועל.

ירי' טמנבר רכי עקיבא דמאי דכתיב והר הכית לכמות יער אין ר"ל טיפס
חרב בלכד דא"כ הוס לים לכלול להר הכית כהדי ירוטלס ולכתוב על
טכיהס וירוטלס והר הכית עיוס יסיו אכל אמר עליו כמות יער לרמז פ"ל
טופלים הלכו בו דיער הוא מקום רכומייהו דחיות ולכך בקע יער כמ"ט כנמר'
כפסוק ותבאן סתים דזכים מן היצר לא יער סוו ולא דזכים סוו ופריך ולסוו
דזכים ולא לסוו יער ומטני חסום דכעיתי סדזכים כמון דליכא יער טסוא מקום
מוכן לחיות לכך כטראה טועל יונא שמח טהרי כמקיים לכמות יער.

ואפשר עוד טרכי עקיבא אם לא ראה אותם בזכים לא פיס מתחיל לטחק
שעס טסוא חמת כי בראות קיוס כבואת אוריה כדע ססתקיים
כבואת זכרים ע"ג אין ראוי טיטמה מי טרואה לטעה סחרכך אף טידע טיכנס
כ"כ דא"כ רכי עקיבא גופיה הוכי קרע כרניעו לכופים אלא ה"פ רכי עקיבא
טראה אותם בזבים התחיל לטחק לא מתוך שמחה אלא משחק עליוסם איך איב'
מכזבים פ"ד יוסכ בטמים יטחק ה'ילענ למו וז"ל כענכ לכך איני משחק כלומר
לפי שאתם בזבים אני משחק מכם טאיככס יודעים אכלס אלא טייתם בזבים
אני לא היותי משחק מתוך שמחה.

מעלת התורה

דבריו... כפי ופסק סימן יג' אומר לים האויב תמו חרות לרנח • עיין מה
הקשה הרמב"ם על פרש"י ז"ל • ובראש כי רש"י ז"ל נח • לומר דמלת
טאויב הוא שם המין וכאלו אמר אויבים כדלפרש הפסוק בניחותא ולשאר
קוסיותיו ז"ל ד"ס האויבים אעפ"י שתמו כלומר שמתו מ"ו הסרכו סחבר כגודך
לא הים לפי שעה אלא לנח היתה במשכת דעתו לדורי דורות כלי הפסק
והרכוח מפרש אלסון חרס כמ"ס נפירות תהלים וערוס בתסת פירוש אלו עלה
בידך מה שפסקת כנר הרסת ערוס לכן אורת הדין כאויבים כאלו כי אף אחרי
מותם אפד זפרם ולא חכרו פשעם אלא בשם אחרים ופי' כתיב גם שנאתה וכו'
בשכאק גרודקא דלפי שעה דלא היתה כחשכת רעה לדורות כיון שפירש הרמב"ם
ז"ל גם לפי דרכו והסיכ לו כבו ס"ה היכא דאהכו מעטיו לו' דהכי בתיב וצרוס
כתסת ולא כתיב חשבת •

למעלת התורה תמורה

וקרא יענך וכו' אם כרך תברכני בתורה
זכו' כיונא בדבר רש ואיס תככיס כפנשו
זכו' רכי יסודס פכטיא אומר אם כרך תברכני בפריה ורביה והרכיית גכולי בבני'
ובמת •

לא ראיתי

שום מפרש סוקיף בהתכת כל לשון הכריותא לרוות כמאוכי
זולת קנת כספ כבנת פענח למר"י טראכי זל והוא עמוק
חדט קסס מאי כיונא בדבר לדעת רבי יהודה דמוקי עשיר ורש כעששו בעכו
ועשיר ומאן דבר סמיה עד הסתא דקזכי עלים כיונא בדבר •
תו ג"כ מאי אם כרך תברכני כפריה זרכי' ומה כרכה טאלל אם בני וכמות
טרי כנר באמר והרחכת את גכולי בבנים וכמות דוחק לומר סהיה
שתאוס לברכת שמשון שכתוב בו ויכרכהו ה' ואזל ברכו כאמתו • תו קשה
דכמאי פליגי בני תכאי ואימא בולב כדירה וכדון סאל שכתוב סובל סכל
תו קשה דאיך אם כרך תברכני בתורה הוס סיך בתרוס להסתפלל והיה ידך
שמדי סלס תסתכת תלמודי ואחר כך להסתפלל על התלמידים • תו קשה
דנפסלס היס לו להסתפלל להביר היכר חתוכו ולומ' לכלתי עכני לכל יסגכני
יגבר מלעבוק בתוסם ואחר שסלס רגל היכר חתוכו ולומ' לכלתי עכני לכל יסגכני
כרך תברכני בתורה הוס דאפשר לומר עם מסלל סה"ר מהגרה וית' כת"ח לכך
אמר שהסתפלל אם כרך תברכני בתורה סה סלה יהא כמסך מהיותו גדול בתור'
סימיתו יגבר כמנהג כל הגדול מהברו •

תו קצה כמח סדרם עבדי אש אתה עושה כן מוטב ואם לאו אני סולך בכנסים
והא מלת עבדי אביקתיה לדרסת לכל יסגבני זכר . גם פריך לדקדק
לסון בנמיסי בכבוי בנמיסי לים כמחמר חביבו הזקן ע"ה בינון סאלה ולא
כתיב בינוני הנם דבכתיב הוא עבדי לסון כבוי ולא כתיב עבד ואקרא נופיה
איכא למעשי

וגר אה דפלתת ייכו תלני דרני סכר דכבי ומווני במולא תלו להכי מוקי תפל'
יענן זכ ברך תכרכבי במורה אבל ר נתן פליג וסכר דעל ידי זכות
גדול או תפלה משתכה המול כדכתבו התום בכזה דוכתי נשנת וכמועד קטן
וגיבאות ובושה .

אם ברך תכרכבי בתורה וגם יהיו לי תלמידים אשר אני כוונם כי וסייה ידך
עמדי שלא יסתכח תלמודי אינו תפלה אלא לסון הנטחה ומלטה
עצמים אני כטוח כי כהיות לי תלמידים לא תסבח תלמודי חדא טאם אספח
סוס דכר סלח הם יורוני ויזכירוני כמעשה ד' עם ההוא קברא ור' חייא וכעובדא
דרב יוסף דחלט ואייקר גמריה והווס אכני תלמידיה מדכר ליה ואמר לית רני את
לאריתם ביהלן . ועוד מטעם אחר אני כטוח שלא יסתכח תלמודי לפי שכל
ידי שאני מלמד נריך אני להוב א הדכדים מפי זככר ידעת מאדם ערוכה ככל
וטעורס אש ערוכה כרמא איכרים . ועוד מטעם אחר אני למדתי אחרים אינו
כדין סהם ילכו לסאיל ויאמרו עליהם מחמתי אשרימי סכא לכאן ותלמודו כידו
ומחמי יסבח סתלמוד כדואב ואלך לסאול בעיון .

לבלי יסגבני יכסר אפשר שגם בן היא הנעם סאחר סוכית ללמד לאחרים
לא יוכל זכר לכעלמי מדת להזרידי לטאול סהרי אמרו כיומא כל
סמוכה הריכס אין סטע בא על ידו שלא יאמרו תלמודו כ"ע והוא בנבנס .
ואשאר עוד סהא כי סך אחר הכסאך סאחר סיודחנו לי דעים כמותי וככר
ידע ז מאחרם אל קנאת כוסרים תרכה ימכמה ועוד אחרו ככל אדם
מתקבא סוף מכבו ותלמודו זה אחר כיוון סיהיו לי סכרים לסאת ולתת עמהם
נדכרי תורה סאני מקבא כחכמתם נריך אני לטרוח כהלכה לכל אכוסס מהם
וכזה ארויחסאל יכעלכי זכר מללמוד בתורם כאמור אלי הרב למדת לך עסוק
מעט כדרך ארץ שיש לי להסיכו סאין לי פכאי סאני נריך לטרוח כהלכה להסיב
דכר למכרים מקסיכוס לקולני אבל אש לא יהיו לי סכרים רק תלמידים יסגבני
זכר מלסכות כאמור אלי כרנה למד יפה תת עם ד' א סהרי איך נריך לטרוח
הרנה

בין מה
דמלת
ולסאר
כנגדך
הספק
לנו עלה
ק אחרי
תה וכו'
הרמה
ב ארס
בתורה
כפנסו
בכני'
כמאנו
ה עמוק
שו בעני
ב' זכות
אר סהיס
תו קטה
כל סכל
יתס ידך
תו קטה
יסגבני
נפלל אש
ת"ח לכך
ל בתור'
קו

מעלת דתורה

הינה דה! כה אין לך קנאה כי כרעא דידך הוו ואין אדם מקבא בתלמי פ
ישגבגי ינהר קק לשון יסגבני ובעלמי הלל ואפטר שעושה הינהר המקבא
עד אשר יומרוך לחומה שלא ירוזמני ינהר ויאמ' לי אתה נשא וכסג'
בתורה והינה עסקת בתורה עד שידעת מעש' החנות מכאן ואילך מעש' גדול
עסוק במעשה וכונת הינהר לבעלמי מהתורה בנסיסי אשר בכסוי ולא
כנסים רנה לרמוז ה"ש למה נקרא שמו עתניאל שעכאו אל אמר אם אתם עושים
כן שתעבני יוטב שקראתני עתניל ואם לאו הריני הולך בכסיסי פו' כעצבנו
כפנוי הראשון שקראתני אחי ועבך על שם ולדתי כעצב • וכו' שדרשו לכלתי
עבדי שני פעמים דקל להני תבאי דכ' פרו יעבך שאמר אש כרך תכרעני לא יס
גור' בסוף מאמרו לכן פירשו שהגורם היא כ' לת עבדי ודורש לכלתי עבדי קלן
כתוב שני פעמים והל מינייהו היא הגורה והטעם דכמלת עבדי יש שני פירושי'
או לשון עבכון או לשון ידיעה כמו ויעבדי בבית ככרו אמר לכלתי עבדי לכל
ג' יעבני ינהר ויטרוימני בערמותיו לבעלמי מ' דת ויעתיר אלוה יעשה כן וכוה
לכלתי עבדי תהיה ככה לכל יתקיים כי שם יעבך שהוא לשון עבב •

רבי יהודה הנשיא אמר אם כרך תכירכני כפריה ורביה דעת רבי יהודה
עם מ"ש הרובה שיהיו כניו זכרו' יבעול וישנה סכר פרי הכטן'
שמששים עצמם ואמרו ברכי תליעזר הגדול שהיה משמש כמחורו' כמאן דכפתי
סידא כרו שלא להרהר וכסכר זה אף שלא היה משהה על הכטן היו לו זכרים
כמו שכתתי בסוף רנוף אהבה כפ' האתן ככורי פהעי זו עצמה תפלת יעבך
יעתיר אל אלוה לכל יתגרה ינהר עמו שזכרכו ה' שכל ברכה ידעת שהו' רבו
חוז מן הטבע ושיעשה עמו כס הכ"ה כשעה שבזקק בשרי' ורביה שאף שלא יסה'
על הכטן שלא להגרות ינהר בעצמו ירחיב גכולו ככנים ובגות ולא ככנו כלל
כדרך סכע מי שאינו סוהה וגבון • כיוצא בדבר רבי יהודה הנשיא אמר
לרבי נתן את מוקמת תפלת יעבך בתור' מסוס דסכרת דלכני ומוזני תלוי במזל
ולא טקניא זכות או תפלה ומסוס הכי אפקת קרא דעשיר ורש דכתיב עוסק
כלס ה' דמירוי בעשיר בתורה ורש בתורה מסוס דסכירא לך דאי' בעשיר ממש
וכי אס נגזר עליו שיהיה עשיר מכאת המזל נטביל שלא נתן בקדקא וסיה עכו
להכי אפיקת קרא דעשיר ורש מפסטיה אמנס לדעתי כסס שאני חולק עליך
בתפלת יעבך ומוקי לקרא דכרך תכרכי ככרכות זמניות מסוס דסכירא לי
דתפלה ווקות מהניא לנטל המזל כיוצא בדבר קוה אני חולק עליך גם כפסוק

עשיר

עשיר ורש
אדם אשר

מעלת התורה

י

פשייר ורס ואוקימנא לים בפנטיה בעני ועשיר כעשה עני • ביר ויכא סלהוש
אלם אשר סאל כיווכו כלסון מיד לייסב לסון ויכא דה לל ויתן אמנס אמר הכתוב
סתכף עוד מלתא בפומיה ומיד כתקיים כו הכל וכעכה
נוראות בצרק תעננו •

המכה
ובסנ'
גדול
סי ולא
עושה
עצמוכי
לכלתי
לא יש
כי קאו
מרוס'
כי לכל
כן וכו'
יהודס
הכטן'
כפתי
זכרים
ת יענן
הו רכוי
א יסה'
כלאד
אומר
ובמול
פוסק
ר ממס
יה עני
עליך
רא לי
בפסוק
ר